

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Mediji in informacije

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 51/07

18. julij 2007

Sodba Sodišča v zadevi C-119/05

Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato / Lucchini SpA

PRAVO SKUPNOSTI NASPROTUJE UPORABI NAČELA PRAVNOMOČNOSTI, KO TO ONEMOGOČA VRAČILO DRŽAVNE POMOČI, DODELITEV KATERE POMENI KRŠITEV PRAVA SKUPNOSTI

Nacionalna sodišča morajo zagotoviti popolno učinkovanje določb Skupnosti

Družba Lucchini je leta 1985 na podlagi italijanskega zakona o izrednih ukrepih v južni Italiji¹ zaprosila za dodelitev pomoči. Komisija je bila o prošnji obveščena, toda leta 1988 – preden je Komisija sprejela odločitev – so pristojni nacionalni organi – začasno – dodelili delno pomoč v obliki subvencije v znesku 382,5 milijonov ITL.

Komisija je leta 1990 vse pomoči, za katere je bilo zaproseno, razglasila za nezdružljive s skupnim trgom. Družba Lucchini odločbe Komisije ni izpodbijala, temveč je zoper italijanske organe vložila tožbo pri civilnem sodišču, ki je – brez da bi se sklicevalo na uporabljive določbe prava Skupnosti ali odločbo Komisije – s sodbama, razglašenima leta 1990 in leta 1994, ugotovilo obstoj njene pravice do izplačila celotne pomoči, za katero je zaprosila.

Ker druga sodba ni bila izpodbijana, je 28. februarja 1995 postala pravnomočna. Družba Lucchini je leta 1996 zoper ministrstvo za industrijo najprej pridobila plačilni nalog in nato, ker ta ni bil izvršen, zarubila službena vozila: zato ji je bila z ministrskim dekretom dodeljena finančna pomoč v višini 765 milijonov ITL in pomoč 367 milijonov ITL v obliki subvencioniranih obresti.

Po obvestilu Komisije, v skladu s katerim so pristojni organi, ki so že izplačali pomoči, ki so bile razglašene za nezdružljive s skupnim trgom, kršili pravo Skupnosti in bili pozvani, da jih izterjajo, je ministrstvo za industrijo preklicalo dekret, s katerim je odobrilo pomoči in od družbe Lucchini zahtevalo, da vrne 1132 milijonov ITL.

Tribunale Amministrativo del Lazio je leta 1999 – na predlog družbe Lucchini – razglasilo, da zaradi pravice do dodelitve pomoči, ki je bila ugotovljena s pravnomočno sodbo (člen 2909 civilnega zakonika), javna uprava svojega akta ne more razveljaviti. Consiglio di Stato je nato po pritožbi ministrstva ugotovilo navzkrižje med sodbo iz leta 1994 in odločbo Komisije iz leta

¹ Zakon št. 183 z dne 2. maja 1976 (GURI, št 121 z dne 8. maja 1976).

1990 ter Sodišče Evropskih skupnosti vprašalo, ali pravo Skupnosti nasprotuje uporabi določbe nacionalnega prava, ki uzakonja načelo pravnomočnosti in ki onemogoča izterjavo državne pomoči, dodelitev katere pomeni kršitev prava Skupnosti in ki je bila z dokončno odločbo Komisije razglašena za nezdružljivo s skupnim trgom.

Sodišče najprej opozarja, da nacionalna sodišča lahko preverjajo veljavnost aktov Skupnosti, vendar pa niso pristojna, da bi sama ugotavljala njihovo neveljavnost. To je v izključni pristojnosti organov Skupnosti, katerih akti postanejo dokončni, če jih njihovi naslovniki pravočasno ne izpodbijajo. Prejemnik pomoči pred nacionalnimi sodišči ne more izpodbijati zakonitosti negativne odločbe Komisije v tožbi zoper nacionalne ukrepe za izvedbo te odločbe.

Sodišče nato ugotavlja, da niti Tribunale civile e penale (leta 1991) niti Corte d'appello di Roma (leta 1994) nista bila pristojna za odločanje o združljivosti državnih pomoči, za katere je zaprosila družba Lucchini, s skupnim trgom in da ne eno ne drugo sodišče ne bi smelo razveljaviti odločbe Komisije iz leta 1990.

Sodišče nazadnje opozarja, da nacionalno sodišče meni, da člen 2909 italijanskega civilnega zakonika ne nasprotuje zgolj temu, da se v drugem sporu ponovno uveljavljajo tožbeni razlogi, ki so bili že dokončno izrecno razrešeni, temveč tudi temu, da se obravnavajo vprašanja, ki bi bila lahko postavljena v okviru prejšnjega spora, pa niso bila. Taka razlaga te določbe lahko pomeni, da učinki odločbe nacionalnega sodišča presegajo meje pristojnosti zadevnega sodišča, določene po pravu Skupnosti. Toda taka razlaga načela pravnomočnosti bi onemogočila uporabo prava Skupnosti, saj bi onemogočila vračilo državne pomoči, dodelitev katere pomeni kršitev prava Skupnosti.

V skladu z ustaljeno sodno prakso Skupnosti in zaradi načela primarnosti prava Skupnosti **mora nacionalno sodišče zagotoviti popolno učinkovanje določb Skupnosti** in – če je to potrebno – na podlagi lastnih pristojnosti **odločiti, da ne bo uporabilo neskladnih določb nacionalne zakonodaje**.

Člena 2909 italijanskega civilnega zakonika (načelo pravnomočnosti) se zato ne sme uporabiti, če njegova uporaba onemogoča vračilo državne pomoči, dodelitev katere pomeni kršitev prava Skupnosti in katere nezdružljivost s skupnim trgom je bila ugotovljena z dokončno odločbo Komisije.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Razpoložljive jezikovne različice: FR CS DE EN HU IT PL RO SK SL

Celotno besedilo sodbe je na voljo tudi na spletni strani Sodišča.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SL&Submit=recher&numaff=C-119/05>

Običajno je na voljo po 12. uri po srednjeevropskem času na dan razglasitve.

Za podrobnejše informacije se obrnite na Ireneusza Kolowco.

Tel. (00352) 4303 2878, faks (00352) 4303 2053